П III 34

Примерак 10 филера

НОВА ПОШТА

»НОВА ПОШТА«
излази сваког дана ујутру, осим понедеоника и дана иза празника
Редакција и администрација:
УЈВИДЕК, ОРСАГЗАСЛО ТЕР 6/I
Телефон: 39--39. Пошт. фах: 173
Чек. рачун код Пошт. штед. 18.254
Месечна претплата: 2.50 пенга, тромесечна: 7.20 пенга

Год. II. Ујвидек, уторак, 21 јули 19412 Број 158

Напредовање Немаца у јужном и источном правцу на јужном сектору Источног фронта наставља се

(•)

Одбијен покушај Совјета да заузму Ворронеж

(•)

У Египту: ништа ново

Из главног стана Вође Рајха се саопштава:

На јужном делу Источног фронта, после престајања киша, продужено је прогоњење непријатеља у јужном и источном правцу. Наши авиони су источно од Ростова изазвали велику пустош на збирним местима непријатељских трупа и код ушћа Дона нанели својим бомбама велике штете магацинима са робом и непријатељским трупама. И у завијутку Донеца даље траје прогон непријатеља.

Код Воронежа смо одбили сваки непријатељски покушај који је ишао за тим да варош поново освоји. Од 60 нападачких тенкова уништили смо 36.

Око Москве извршили смо ефикасне нападе против тамошњих индустриских предузећа и саобраћајних линија.

Јужно од језера Ильмен одбили смо непријатељски напад и том приликом десет тенкова уништили.

Бомбе наших авиона су у Мурманску изазвале велике штете у лучним уређајима и магацинима У ваздушним борбама над полуострвом Кола оборили смо 17 совјетских авиона.

У Северној Африци није дошло ни до каквог значајнијег ратног догађаја.

Североисточно од Лондона с успехом смо бомбардовали једно индустриско предузеће.

Британски авиони покушали су да продру преко Немачког Залива и том приликом бацили су бомбе на неколико вароши, у првом реду на Бремен и Олденбург. Ови напади имају жртава међу цивилним становништвом. Три непријатељска авиона смо оборили.

Немачки недељни ратни извештај

Берлин, 20 јула. (МТИ) — Према званичном немачком ратном извештају од недеље, на јужном делу Источног фронта прогоњење непријатеља, упркос рђавим путевима, и даље траје. Ваздушна снага је с успехом напала совјетске снаге које су потучене код Ворошиловграда и налазе се у повлачењу, а у области Ростова изазвала огромне штете у железничким везама и међу нагомиланим непријатељским возовима.

Источно од Мариупола, румунске трупе осујетиле су покушај искрцавања на обалу мањег непријатељског одреда.

Мађарске војне снаге успеле су да јаке претстраже непријатеља, које су се налазиле на западној обали Дона, пребаце на другу обалу. Том приликом уништили су 25 тенкова, односно запленили.

Северно од Воронежа, одбили смо непријатељски напад. Ваздушна снага је код горњег тока Дона уништила непријатељске колоне и положаје за резервне трупе. Непријатељ је имао велике губитке.

Јужно од језера Ильмен совјетске трупе наставиле су са својим безуспешним нападима. У заливу Кола, поново смо тешко бомбардовали лучка уређења.

У Египту смо више британских напада, локалног обележја, одбили, причинивши тешке губитке непријатељу.

Неколико британских бомбардера бацали су у суботу бомбе над територијом западне Немачке. Цивилно грађанство имало је највише губитака у Дуисбургу. Два британска авиона смо оборили.

У ноћи између суботе и недеље, мање јединице совјетске ваздушне снаге покушавале су у да изврше нападе за узнемиравање над неким местима источне Пруске.

Колики су губици енглеске флоте?

Стокхолм, 20 јула. — (БЕ). На задњој седници Доњег дома, енглеска влада је и званично саопштила тачан број потопљених енглеских бродова. С тим у вези, у стокхолмским дипломатским круговима изјављују да су подаци објављени у извештају британске владе превазишли сва очекивања. Извештај је објавио још веће губитке који превазилазе извештај немачке врховне команде о потапању 19 милиона тона.

МАЂААРСКИ РАТНИ ИЗВЕШТАЈ

Будапешта, 20 јула. (МТИ). У данашњем званичном извештају хонведског генералштаба саопштава се следеће:

Један пешадијски одред, уз свесрдну сарадњу оклопних трупа и ваздушних снага, заузео је 18 јула од бољшевика један мостобран поред Дона. Том приликом уништили смо 23 непријатељска тенка, а з запленили 3 борна кола са многим другим ратним материјалом. У исто време задобили смо и заробљеника.

(•■•)

Допуна мађарском ратном извештају

Будапешта, 20 јулаула. (МТИ) — У вези са дванаестим ратним извештајем шефа Мађарскогког генералштаба, издатим у понедељак, мађарски војни кругови дали су следеће даље информације МТИ-у: у:

Остаци пробијених совјетских снага код Курска, по пошто је њихово стварно бројно стањање прошлих недеља делимично уништено или заробљено, покушали су у да се зауставе поред Дона, како би би са резервама, које су им упућене се са Истока, могле да зауставе победоносноме мађаске и немачке трупе. Њњихови гонитељи, који су им се налазиазили стално у трагу, изузев неколико ко мостобрана, већ су и раније пребацили непријатеља преко реке, па шта ва више, и сами поставили јаке мостостобране на левој обали реке.

Ратни извештај с од понедељника докоси вест о заузећеку главног мостобрана кога је непрпријатељ жилаво бранио. Совјетске трурупе све су чиниле да задрже овај м мост, али то им није пошло за руком, због јуриша који је све чистио испред себе. После првог јуриша уследио је јак напад са борним колима уз припомоћ ваздушне снаге да би се главни мостобран повратио у непријатељски посед. Међутим, услед неодољивог замаха мађарских оклопних јединица, и ови противнапади остали су безуспешни. Наше трупе су сломиле и последњи непријатељски отпор, и после борбе од неколико часова, сви делови мостобрана доспели су у руке наших Хонведа.

Мађароке оклопне јединице и ваздушне снаге у току њихових акција великог стила дали су на несумњив и похвалан начин доказа о својој вредности, али највеће признање заслужује и сарадња између појединих родова оружја. Оклопне јединице и пешадија, артиљерија и наша ваздушна снага, допринела је томе да је за тако кратко време овај важан мостобран доспео у посед снга Осовине.

Адмирал Лихи постаће врховни командант америчких копнених и поморских снага

Рим, 20 јула. — (Стефани) — Како се из Вашингтона јавља, претседник Уније Рузвелт бави се планом да на чело америчке копнене и поморске снаге постави заједничког врховног команданта. Овај положај, како се претпоставља, имао би да заузме адмирал Лихи, који је у Вишију дуже времена заступао Сједињене Америчке Државе. Наименовање Лихија за врховног команданта копнених и поморских ратних снага очекује се ускоро. Он ће у Белој Кући фунгирати као Рузвелтов саветодавац.

(■•■)

Адмирал Лихи постављен за главног ратног саветодавца Рузвелта

Рим, 20 јула. (Стефани) — Према једном извештају из Вашингтона, претседник Уније Рузвелт, поставио је за свог главног саветодавца за војна питања, адмирала Лихиа, бившег амбасадора САД у Вишиу. Његов главни задатак биће да се стара о довођењу у склад операције сувоземних и поморских америчких снага. Овакав положај досада у Унији није постојао.

—о—

Јапанско мишљење о огромним губицима британске и америчке флоте

Токио, 20 јула. (ДНБ) — Поморски капетан Хирахаде, коментатор вести јапанског Министарства ратне морнарице, одржао је говор преко радија у коме је изјјавио да ако снге Осовине и Јапан ни даље буду у истом наглом темпуу потапале британске и америчке ратне бродове, као што су то до сада чинили, онда се крајем ове године може очекивати да ће Англосаксонци доспети у веома тежак положај.

О остварењу другога фронта у Европи не може бити ни говора у данашњим приликама, — рекао је даље Хирахаде. Англосаксонци услед велике оскудице у ратним бродовима до сада нису могли овај циљ остварити. Поред тога, Англосаксонци нису у стању да граде бродове, прво због тога што не располажу са довољно сировина, а друго што немају радионица за изградњу бродова у довољном броју.

НОВА ПОШТА

Центар борби на јужном делу Источног фронта пренео се сада на доњи ток Дона. Кише, које су последњих дана падале у овој области, и ометале у знатној мери операције, престале су, те су настављене огорчене борбе. Немци јављају да се гоњење непријатеља наставља у јужном и источном правцу. Немци сада врше јак притисак према Ростову, желећи да заузму ово важно упориште совјетских снага. Немачко ваздухопловство је нарочито активно у овим борбама, помажући операције сувоземних трупа и бомбардујући линије за снабдевање и транспорте трупа иза фронта. Совјети су покушали да се искрцају код Мариупола, али је тај покушај одбијен. Циљ овог покушаја Совјета био је да се ослаби притисак на Ростов.

У Берлину се указује на значај борби које се сада воде, те се истиче да су оне само наставак борби које су још у мају почеле Тимошенковом офанзивом. Немачке трупе сада су биле у дефанзиви, али, пошто су одбиле напад Тимошенкових армија, прешле су и саме у офанзиву. Преко немачког радиа дат је један подужи извештај о целокупном току борби на овом делу фронта. Нарочито је истакнуто да су Совјети, испред Ростова и у великом простору завоја Дона, изградили јаку одбранбену линију, чији је центар био Ворошиловград. Немачко војно вођство на основу извиђања дошло је до сазнања да је Ворошиловград не само важан индустриски, већ и стратегиски центар. Код Ворошиловграда изграђена су јака бетонска утврђења, поља закрчена минама и нагомилан огроман ратни материјал. На основу тога, командант немачких армија на овом отсеку фронта, фон Бок, донео је одлуку да заобилазним путем дође до овог важног места, који господари пролазом за Кавказ. Стога је отпочео офанзиву у области Курск-Харков и тек пошто је избацио Совјете на овом сектору из њиховог положаја, скренуо је правац напада на Исток. Када је на то Тимошенко — каже се даље у немачком објашњењу — довео знатна појачења у област Курска, како би зауставио немачке трупе које су продирале, Бок је нагло отпочео напад у јужном правцу и после продора код Купјанска, обишао Ворошиловград а потом га и заузео. На тај начин, Немци су применили исту тактику као и у Француској: заобишли су Мажино-линију и доспели позади ње, као што су и овде Ворошиловград и доспели до њега са оне стране са које није био утврђен.

Најновији успех Немаца изазвао је доста тежак утисак у Лондону. Тако „Тајмс“ каже да ударна моћ Немаца није нимало ослабила услед офанзиве Црвене армије у току зиме. Међутим, у Вашингтону изгледа да имају много повољније мишљење о совјетском војном вођству, јер је преко штампе поведена кампања да се оснује заједничко англо-америчко-совјетско војно вођство, на чијем челу би се, како каже „Хералд Трибјун“, налазио маршал Тимошенко. „Хералд Трибјун“ стоји на становишту да је Тимошенко један од најспособнијих војних вођа у овом рату.

Можда више но икада, сада се расправља о другом европском фронту. Тако је ДНБ донео занимљиву вест из Лондона, у којој се каже да је Черчила опет недавно посетио совјетски амбасадор Мајски, а после његове посете одмах је одржана седница, под претседништвом Черчила, и шефова генералштаба разних родова оружја. На овој седници расправљано је о могућности стварања другог фронта на европском континенту. У круговима блиским совјетској амбасади у Лондону каже се да је Мајски у запредно оштром тону говорио са Черчилом и указао на велики немир који код совјетског народа изазива неактивност Савезника.

Глас Америке о другом фронту постаје све одлучнији. Тако „Њујорк Тајмс“ пише:

— Руски народ безусловно верује у брзо стварање другог ратишта. Веома горко би се разочарао у Савезнике, ако се то не би остварило ове године.“

Уједно је стигла и једна вест, која показује у коликој је мери америчко јавно мњење данас расположено за стварање другог фронта. Познати амерички институт за испитивање јавног мњења „Галуп“, упутио је становништву Сједињених држава питање да ли жели или се противи успостављању другог фронта, ако га жели, када, и на основу какве припреме. 48% одговорило је да жели стварање другог фронта, и то одмах, 34% изјаснило се за стварање другог фронта, али је упозорио војно вођство на опрезност, док се 18% уздржало уопште од гласања.

х—г.

Кроз штампу

Др. Гебелс о руској психи

„Дас Рајх“ доноси уводник из пера дра Гебелса, у коме министар Рајха расматра питање т. зв. „руске душе“ коју сматра у суштини за врло примитивну. „Ипак — вели др. Гебелс — мора изгледати чудно да совјетска војска нашим трупама често даје отпор на какав оне нису, у својим досадањим ратним походима, навикле. Она се, понеко време, бори са тупом, скоро животињском жилавошћу, и понекад показује презирање живота које је више него упадљиво... Ништа не би било нетачније него претпоставити да се овде ради о последици бољшевичкога гледишта или васпитања. Руси су били, у суштини, свагда такви, и, изгледа, свагда ће такви и остати.“

Писац ову руску карактеристику не сматра за храброст, него је своди на систем у Совјетској унији, који диктирају комесари, а „национална интелигенција која би тај систем могла да сузбије, више не постоји.“

Указујући на опасност од тога, др. Гебелс пише: „Ми смо ступили у борбу против једне светске силе која угрожава наш национални живот до својих најпримитивнијих претпоставака. За нас је рат једна сурова стварност, не философија. Рат стоји пред нама у својој свирепој првобитности, и њега воде наши војници као судбинску борбу за наша најсветија добра. Није наш начин да потцењујемо непријатеља. Али, ми смо, и сад као и раније, прожети уверењем да ће и овде виша раса триумфовати над нижом, свеједно којим се ова инферналним сретством служи да избегне своју заслужену судбину.

„Као и често већ у нашој историји — завршује министар Рајха — и овај пут ће номадство, које притиче са Истока, бити одагнано у своје степе. То је циљ нашег оружја против Совјетске уније.“

*

„Хетфеи Мађарорсаг“, од свога берлинског извештача, јавља да последњи ратни извештај потврђује ону слику коју су берлински војни стручњаци опртали о општој ситуацији на Дону и Донецу. По томе опису, досадањи ток операција довео је до формирања пространога полукруга, чији се источни лук наслаља већ на ток Дона, док његов западни део фронтално наставља напад у источном правцу. По мишљењу берлинских посматрача, од најновијег извештаја Врховне команде ни један се деталь не односи на источни део лука, који је, на широкој линији, достигао Дон, што би значило да су се онде развиле непокретне борбе, и да се из тога правца није сузио онај део полукруга преко кога совјетско војно вођство настоји да повуче оне своје трупе које још стоје у лакту Дона.

„Велику пажњу обраћају овде ономе саопштењу Врховне војне команде — јавља берлински извештач — по коме ваздушне снаге бомбардују околину Ростова. То саопштење, које говори о поготцима железничких композиција, одаје да се у овоме подручју врше јака совјетска повлачења. Исто као и о догађајима на ратиштима, не могу се данас у Берлину добити ни податци о ваздушним нападима британских ваздушних снага на западно-немачко подручје, које излази ван досад познатих оквира, јер Врховна војна команда сада први пут бележи од дневних напада претрпљене губитке искључиво међу грађанским становништвом, што се првенствено односи на Дуисбург.“

*

„Нојес Винер Тагблат“ подвлачи да званична енглеска места сада покушавају да коригују службено совјетско обележавање опасне ситуације на јужноме отсеку Источног фронта, и пише: „Разлог за ову промену курса лежи у томе, што се, с обзиром на све веће успехе противника и с дана у дан већма забрињавајућег просуђивања положаја у Москви, назире панично расположење и узбуђење међу властитим масама, које прети да Врховно војно вођство стави пред ултимативан захтев да или дуго обећавану офанзиву оствари, или пак да пред целом светском јавношћу призна фиаско ратног плана Черчила и Рузвелта. Истовремено, на званичном енглеском месту опрезно се отпочело опонирати совјетским тврдњама да је баш сада, ако не најбоља, али последња прилика, да се оствари обећање о другом фронту. Уосталом, тако веле енглески коментари, нема никаква разлога претпоставити да Совјети не би још дуже времена могли издржати, они су се, најзад, снашли већ често у тешким ситуацијама.“

„Енглески дописници у Москви — пише даље бечки дневник — су у оштрој супротности према званичним местима у Лондону. Они подвлаче у својим извештајима да званична совјетска указивања на чињеницу да совјетским могућностима повлачења има извесних граница, бацају нову, врло опасну светлост на општу ратну ситуацију. Повлачење са по могућству што мањим губитцима у људству и материјалу, то је досад сматрано као најбоља тактика Совјета. Ако су сад Совјети, без обзира на ненакнадива, стратегиски и привредно врло угрожена подручја, приморани да напусте те територије, онда се морају совјетске борбене снаге ускоро немачкој војсци супротставити за одлуку, о чијем се резултату нико не усуђује да нешто прорекне.“

*

„Берлинер Берзенцајтунг“ пише: „С молбом и претњом, Совјети вапију за успостављањем т. зв. „другог фронта“. Они су сад, за подршку свога захтева, упрегли чак и Коминтерну, и дали су, путем својих првених организација у Сједињеним државама, разделити милионе отштампаних карата, које имају да се упуте Рузвелту, а које садрже захтев за неодложно остварење војне помоћи. Истовремено, совјетско становништво, поплавом прогласа, позива на „борбу до последњег човека“. Московска „Правда“ изјављује да се сада Совјети налазе у тешкој опасности, и непријатељ се мора безусловно зауставити, јер су угрожена животно важна средишта Совјетске уније.“

„Јуче је, међутим, Стољинов агитатор Лозовски, већ т. зв. обавештајног звања — пише даље „Берзенцајтунг“ — изјавио пред претставницима британске и америчке штампе следеће: Он је у погледу исхода борбе апсолутно пун поверења. У томе „боксерском мечу“ Немци су у првој рунди напредовали, у другој, међутим, Совјети. Сад је у току трећа рунда, у којој Немци опет напредују, али у четвртој, рекао је Лозовски, — „а тиме и изражавам добро промозгано мишљење меродавних личности Совјетске уније, Немачка ће бити потучена „нок-аутом“.

„Разлог за овај грчевити покушај стварања оптимистичког расположења — додаје „Берлинер Берзенцајтунг“ — очигледно ваља гледати у страховању Москве да би савезници могли доћи до гледишта да се више не рентира при совјетским губитцима још више него досада наплаћивати. Теорије о рундама, како их Лозовски овде развија, у Лондону и Вашингтону се, као што знамо, радо слушају па ипак се тамо не крије да се о току и исходу друге рунде, нашме зимског рата, има сасвим друго схватање но што га Лозовски овде заступа. А што се тиче четврте рунде, ту је енглеска и америчка штампа сагласна са совјетским званичним листом о томе да до ње уопште никад неће ни доћи ако сада у трећој рунди совјетски боксер изгуби тло испод ногу.“

FRANZ JOSEF
ГОРКА ВОДА

ooooOoooo

Неуспела евакуација Александрије

Тунис, 20 јула. — (Интеринф.) Египатска влада предузела је мере да се 230.000 људи евакуише из Александрије. Упркос наредбе владе, досада је свега 2250 људи напустило град. У египатским круговима то објашњавају тиме да се становништво Александрије устручава да напусти домове пошто сматра, због гарантије сила Осовине, ове државе не као непријатеље, већ као пријатеље.

БРАЗИЛИЈА

Бразилија захвата простор од 8 и по милиона квадр. км., велика је, дакле, као цела Европа. Али, у погледу густоће становништва огромна је разлика: у Европи долази на сваки квадратни километар 49 људи, а у Бразилији само 0.2 човека, тј. на сваких 5 км. по један човек.

Бразилију сачињава 20 савезничких држава. Има 68 великих градова, међу овима 17 са преко 100.000 становника. У Рио де Жанеиру, главном граду, има милион и по душа, у Сао Паолу 900.000. Број странаца износи око милион и по, од чега 600,000 Италијана, 53.000 Немаца, 58.000 Јапанаца.

Слабост Бразилије лежи у — њеној величини. Атлантско - океанска обала Бразилије ретко је насељена, а тако огромна да је немогуће у случају јачег напада одбранити је, а и иначе је држава слабо опремљена. Војна обавеза је заведена, но тек у најновије време. Ипак, главни део војске су најамници, с којима спремних војника износи данас око 100.000.

Што се тиче ратне флоте, она се састоји из два бојна брода од по 20.000 тона, која су грађена 1919, затим има две обалне крстарице, 8 разарача, — год. 1939 наводно саграђено је још 9. Има још 6 торпедњача од 1350 тона, 11 мањих торпедних бродова, 7 подморница и известан број других мањих ратних бродова. Трговачка флота Бразилије састоји се из укупно 811 пароброда и 608 једрењача, са 600.000 бруто рег. тона. Откако је заплењен известан број немачких трговачких бродова који су приликом објаве рата онде крстарили, број трговачке флоте се нешто повећао.

Бразилија не може дати Савезницима знатнију војну помоћ, али економски их може потпомоћи веома много. Природна блага државе непроцењива су, у земљи се скривају неслућена богатства. Бројно стање стоке је невероватно велико: 34.3 милиона рогате марве, 17 милиона свиња, 8 милиона оваца, 6 милиона коња, 2 милиона магараца, и још огроман број ситне стоке.

У земљи има много манганске руде, злата, сребра и каменог угља. Фармери — пољопривредници Бразилије — производе огромне количине кукуруза, пшенице, кафе, вуне, дувана, шећерне трске итд. Силне милионе тона смрзнутог меса, коже, конзерва риба, каучука, какаоа, уљаног семена извози Бразилија преко мора, у пријатељске државе. Производња каучука је нарочито важна, те се изграђује са америчким капиталом, да би се накнадила производња каучука која је изгубљена за Савезнике у Источној Индији.

На Тихом Океану нема више англосаксонских подморница
јавља Токио

Токио, 20 јула. — (ДНБ). На надлежном јапанском војном месту се саопштава да јапанским бродовима који саобраћају у јужној области Тихог Океана не прети више никаква опасност, пошто су Јапанци или уништили непријатељске подморнице, или их толико оштетили да су ове за дуже времена постале неупотребљиве.

Када је избио садањи рат, на јужном делу Тихог Океана налазило се у Хонолулу 30 америчких, у Сингапуру 200 британских, а на острву Борнеу 20 холандских подморница.

Положај чета Драже Михајловића у Србији

Лисабон, 20 јула. — У круговима југословенских емиграната који живе у Лондону, оштро се осуђује пропаганда коју бивши југословенски краљ Петар води у Америци. Према њима, циљ ове пропаганде није у томе да се ради за ствар југословенског народа, него да се створе симпатије за бившу југословенску краљевску породицу, која онде никада није била популарна. Надаље се замера и то да бивши Краљ и његова влада пред америчком и енглеском јавношћу приказује Михајловићеву чету као да је она њихова ствар, да је она састављена од организоване војске и да се бори по инструкцијама бившег Краља и владе.

Од три курира, које је Михајловић послао у Лондон, стигао је једино Секулић који је донео собом поруку генерала Михајловића.

У изјави коју је дао „Дејли Експресу" 10 јуна, Секулић је нагласио да Енглеска мора да се ослободи од великог дела илузија у погледу Михајловићеве војске. Борба у Србији је критична и постаје све критичнија. Четири војске притискују устанике: немачка, италијанска, бугарска и хрватска, а осим тога и Недићеве чете. *„Чуо сам у Енглеској* — рекао је даље у својој изјави Секулић, — *како ми имамо тенкове и авионе. Истина је то да немамо ниједног авиона, али, иако смо запленили неколико тенкова, ове не можемо да ставимо у покрет, јер немамо погонског материјала. Немамо ни аеродрома. Једини наши савеници су планине. Треба нам муниције и ратног материјала, јер је непријатељ све јачи и све нас више заокружује. Још пре шест недеља били смо у могућности да на једном месту сконцентришемо пет хиљада људи, а данас нисмо у могућности да на једном месту сконцентришемо више од 500."*

Добро обавештени кругови мисле да се ова Секулићева изјава може сматрати као објављивање јавности супротности које су избиле између Михајловића и бившег Краља. *(МТИ)*

Гроф Апоњи Ђерђ у Новом Саду

Посете великом жупану г. др. Фернбаху и епископу г. др. Иринеју

Јучерашњим преподневним брзим возом допутовао је у Нови Сад гроф *Апоњи Ђерђ* народни посланик, син некадањег познатог политичара и државника мађарског грофа Апоњи Алберта.

Њега је дочекао народни посланик г. *Милан Л. Поповић*, са којим је заједно учинио посету великом жупану г. *др. Фернбах Петеру*. После ове посете гроф Апоњи у пратњи народног посланика г. *Милана Поповића*, учинио је и посету г. Епископу бачком г. др. Иринеју, са којим се задржао дуже време у разговору.

РАКОЦИ (Палас)

Сабласти у граду

Одличан немачки филм

Хари Пил

У сали су инсталирани модерни апарати за хлађење дворане

АПОЛО

Премијера

ТОСКА

Импгерио Аргентина и Михел Шимон

АТИЛА

Москва -- Шангај

Драма са границе Русије и Кине

Пола Негри, Густав Дизел и Фолфганг Кеплер

ЗРИЊИ (Рекс)

Неми манастир

Одличан мађарски филм

Јавор П., Толнаи К. и Лукач М.

Борбе против партизана у Босни, Србији и Срему

Берлин, 20 јула. — *(ДНБ)* Врховна команда оружане силе саопштава да се борбе и чишћења, које се воде против босанских банди, настављају по плану и са најпунијим успесима. Банде су се сакриле у шумама и у забаченим долинама као и усамљеним пећинама. Ова гнезда су сада опкољена и очекује их сигурно уништење у току чишћења од стране немачких, хрватских и мађарских чета.

Босанске банде повукле су се на три терена, где су их опколиле чете, које врше операције чишћења.

На северном делу планине Козаре, група партизана, која је опкољена, покушала је очајнички продор, који није успео и том приликом имали су нових 110 мртвих. Јужно од Сарајева трупе које врше чишћења растурили су другу групу која је оперисала јужно од Сарајева, извршивши напад на једну железничку пругу у намери да дође до оружја и муниције. Губитак банди је онде више од 300 мртвих.

Трећа група крије се северозападно од Београда у стеновитим деловима Фрушке Горе. Ова банда вршила је нападе на мирно грађанско становништво одводећи жене и децу. Ова банда, као и друге, током планског чишћења, претрпела је тешке губитке. (МТИ)

Америчка штампа о тешкој ситуацији Совјетске Уније

Рим, 20 јула. — (Стефани). Према једном извештају из Вашингтона, велики дневник „Њујорк Тајмс" пише да се маршал Тимошенко налази у врло тешкој ситуацији. Ако Совјети не буду неодложно могли да изврше јаче противнападе против Немаца, у том случају су изгубљени. Изгледа, констатује лист, да непријатељ располаже са неисцрпним резервама.

Ако Англосаксонци хитно не буду остварили други фронт у Европи, то ће у Совјетској Унији изазвати велико разочарење.

Нови турски амбасадори и у Берлину и Москви

Анкара, 20 јула. — (Стефани). Претседник Турске републике у недељу је потписао указ о постављењу турских амбасадора за Немачку и Совјетску Русију. За турског посланика у Берлину постављен је Сафет Арица, бивши турски министар народне одбране, а за амбасадора у Москви постављен је Џеват Артинкалин. У новинама се говори да су већ отпутовали на своју дужност.

Утисак у Канади
због великих губитака Савезника на мору

Рим, 20 јула. (Стефани) — Како се јавља из Отаве, тамо је велико запрепашћење изазвала чињеница да су подморнице сила Осовине на ушћу реке Сен Лоренц у читавом низу уништили неколико америчких бродова. Због тога ће Американци бити принуђени да већи део својих ратних бродова, које су одредили за пратњу и одбрану конвоја преко Атланског Океана, повуку како би њима могли да чувају ушће реке Светог Лоренца.

Према једној другој вести агенције Стефани, у САД влада данас велика оскудица у сировинама, а нарочито у челику, и баш због тога Унија није у могућности да гради нове бродове уместо потопљених.

Највећа брига САД - 82 километра

Неколико бомби из ваздуха могло би исушити водени пут између Атлантског и Великог Океана

3 августа 1914, на помолу Светског рата, први брод је прошао из Атлантског у Велики Океан. 15 августа Панамски канал је предат саобраћају.

НИЈЕ ТО СУЕЦ

У данашњим часовима, кад се очекује проширење рата и на друге континенте, друкчије се и не говори о Панамском каналу но као о једном стратегиском путу. Док је Суец и трговачки пут у правом смислу речи, потребан за опстанак многих народа, Панамски канал је, у погледу трговачког промета тако стајао да му је држава морала помоћи плаћањем једне трећине његових службеника, а то је била свота од 120 милиона долара.

Садањи велики радови на Панамском каналу су обезбеђење овог воденог пута за случај рата. Бродови од 35.000 тона могу пролазити кроз Панамски канал, ако су широки највише 33 метра; али оклопњаче од 50 и 60 хиљада тона, које су у градњи, не би могле ићи овим путем.

ОД КАРЛА V ДО XX ВЕКА

Када је 1502 г. Кристифор Колумбо по четврти пут кренуо према Новом Свету, тражио је пут којим би могао проћи између северне и јужне Америке и није га нашао, јер се испречило копно. Смели морепловац морао се вратити у Шпанију да и даље машта о својим новим и чудесним открићима.

И другима се чинило изводљиво просецање канала на месту где као да су се додиривала два највећа океана света. 17 година после Колумба исту мисао имао је Кортез, па Карло V, цар Шпаније и Немачке и његов син Филип II који је гајио исту жељу, али је није могао остварити. Био је то тек 16 век и тек у доба пред Француску револуцију поново су се почели бавити овим великим планом.

Тек пошто су океанима почели пловити паробродн а на копнима затутњале прве железнице, могло се озбиљно помишљати на стварање Панамског канала.

Радови на копању трајали су од 1904 до 1914 — 10 година.

У КАНАЛУ

Панамски канал, који се протеже 81 километар, дубок је 13 метара. У њега се сливају све воде из области око канала, а река Чагрес пуни вештачко језеро Гатун.

Ово језеро, у ствари дугачка устава налази се међу Брежуљцима, на висини од 26 м. надморске висине.

Када бродови улазе у канал из Атлантика или из Пацифика, вучени са земље електричним локомотивама, уплове у озидане басене. Ту се затворе врата од устава и пушта се вода из другог басена па се брод, заједно са водом диже до висине девет метара разлике у коти између једног и следећег басена.

Кроз отворена комуникациона врата, бродови прелазе у басен са већим нивоом и после три узастопна издизања стижу у језеро.

Сада проради машинерија брода, па се улази у нове уставе где се сада врши обрнута процедура: из виших басена брод кроз уставе спушта се у ниже басене до морске површине другог дела канала.

Басени су дугачки по 300 а широки 33 метра, тако да на пр. „Нормандија" и „Квин Мери" нису могле проћи кроз канал због ширине брода.

ПОД КОНТРОЛОМ

Панамски канал је под најстрожијом контролом војске и морнарице Сједињених држава; има копнене одбранбене трупе и у Балбоа адмиралитет који управља поморском базом.

Басени, а нарочито уставе могу бити разорени бомбама. Теснац код Кулабре (отприлике на средини пута) опасан је за безбедност канала, јер се ту земља одроњава и лако би га могла затрпати. Ако би бомба пала на саму уставу истекла би сва вода вештачког језера Гатуна и Панамски канал би остао сув бар годину дана. Толико је времена потребно да се из реке надокнади резерва воде!

ПЛАНОВИ ЗА БУДУЋНОСТ

Да би се избегло да велики бродови морају пловити око Јужне Америке и да се унеколико отклони ризик од напада на Панамски канал, изградиће се и друге уставе, како би могли пролазити бродови и до 60 хиљада тона. Тежња је да се те уставе удаље од садањих басена, како би постојала два водена пута од којих би један био резервни ако други буде оштећен.

За тај посао требало би 4—5 година, па ипак би још увек Гатунско језеро било у опасности да се испразни, услед непријатељске акције. Стога Американци расматрају могућност да се Панамски канал преобрати у канал на висини морске површине. Или да се прокопа нов водени пут између два океана, пошто на нивелисању са морем садањег канала требало би радити 30 година.

АХИЛОВА ПЕТА

Па и када би се уклониле све тешкоће терена и посао извео тако да површина воде у каналу буде равна морској површини, остаје једна несавладива тешкоћа и непремостива препрека. А то је плима која у Атлантику пење површину мора за 70 сантиметара, док у Пацифику достиже и 7 метара. Према томе увек би била једна Ахилова пета у овом тако важном светском, а напосе североамеричком проблему.

Основаће се болница за опоравак хонведских ратника у Новом Саду

Чиновници и радници даће 1 од сто од своје плате као прилог

На иницијативу великог жупана г. др. Фернбах Петера, претседника Црвеног крста, одржана је у недељу пре подне у великој сали Градске куће конференција претставника свих овдашњих друштава и установа, ради решења питања оснивања једне болнице за опоравак хонведа ратника.

Конференцију је отворио велики жупан г. др. Фернбах Петер, који је у лепом говору истакао значај ове замисли, да и грађанство овога града са своје стране све учини за успешан завршетак рада.

Потом је градски културни саветник г. др. Палош Кароељ упознао присутне са планом како да се ова болница оствари. За остварење ове болнице треба око 50.000 пенга, а од ове своте већ је скупљено разним добровољним прилозима око десетак хиљада пенга. Сигурно је да ће се преостала свота убрзо скупити, јер је радништво многих предузећа и индустрија изразило готовост да један део својих плата да као прилог за ову болницу. Та идеја је наишла на најбољи пријем, јер ће се на тај начин дати могућност свима да одговоре својим родољубивим дужностима, дајући 1% од своје месечне плате, а физички радници месечно један радни час. Успостављање једне постеље у овој болници стаје око 200 пенга, која се свота може и у ратама исплатити. Прилоге који буду пристизали, Црвени крст ће објавити преко штампе, а осим тога сваки дародавац добиће и диплому.

Конференција је потпуно усвојила предложени план г. др. Палоша, па је потом претседавајући велики жупан г. др. Фернбах закључио конференцију.

80.000 ЈЕВРЕЈА БИЋЕ ДЕПОРТИРАНО ИЗ ПАРИЗА НА ИСТОК

Цирих, 20 јула. — (БЕ) „Стокхалмс Тиднинген" јавља из Париза да ће из Париза бити депортирано на Исток 80.000 Јевреја. Привремено, ови Јевреји су смештени у два концентрациона логора, одакле ће бити послати даље на Исток. У Паризу ће моћи остати само, од Јевреја, мушкарци старији од 60, а жене старије од 45 година.

—oo|||oo—

● **Незапамћене хладноће владају у Аргентини.** Како јављају листови, у Аргентини, где је сада сезона, владају за ове крајеве управо незапамћене хладноће. Тако је забележена температура од 22 степена испод нуле. Ова јака зима, која се не памти деценијама, нанела је велике штете дрвећу и плантажама.

СТРОГЕ КАЗНЕ ЗА ФРАНЦУСКЕ »БЕЛЕ УДОВИЦЕ«

чији су мужеви у заробљеништву, а оне се код куће не владају добро

Француски министар правде Бартелеми, издао је наредбу да се строго кажњавају све Францускиње, чији се мужеви налазе у ратном ропству, а које се ухвате да су превариле свог мужа. На основу ове наредбе у департману Об, кажњено је неколико жена са по три месеца затвора, а мушкарци, са којима су биле ухваћене, кажњени су са по четири месеца затвора, а осим тога да накнаде превареном мужу по хиљаду француских франака.

—(●)—

● **У области панаског канала** сада је запослено преко 30.000 радника, који раде на подизању утврђења.

● **У највећем делу Немачке,** поред путова сада се сади воће, а не дрвета, као што је раније било уобичајено. На тај начин рачуна се, да ће се знатно подићи род воћа.

ВЕСТИ

— За комесара Матице српске постављен је г. Улрих Ђула градски саветник. Смењивањем досадашњег комесара Матице српске г. Блажека остало је упражњено место комесара. Најновијом министарском одлуком за комесара Матице српске постављен је г. Улрих Ђула, градски саветник из Новог Сада.

— Ердељско вече у Новом Саду. Ердељци, који живе у Новом Саду, приредили су у суботу у просторијама Грађанског певачког друштва своје прво „Ердељско вече" које је успело преко сваког очекивања, тако да је дом био препун. Вече је отворио претседник ердељског отсека ДМКС-а г. Луц Јожеф, потпретседник Државног тужиоштва, који је поздравио Ердељце, а исто тако и остале госте. После тога изведен је биран програм.

— Производи Далеког Истока на изложби у Будапешти. На овогодишњем интернационалном сајму биће, међу осам иностраних држава, заступљен и Јапан и Манџукуо. Изложбени материјал ових држава већ је приспео у Будапешту. Најзанимљивији део материјала су, бесумње, сировине Далеког Истока, а много ће интересовања свакако изазвати и продукти народне уметности Ориента.

— Покушао самоубиство што није смео да пуши. Из Темерина се јавља: 16 годишњег Јожефа Бабоа ухватио је отац да пуши и зато га строго укорио, забранивши му да пуши. Огорчен због тога, дечак се решио да одузме себи живот. У атару села успео се на једну електричну бандеру и рукама се дохватио за жицу са високим напоном. Струја га је бацила на земљу, али дечак је претрпео само мање повреде по глави и рукама.

— Олуја оборила дрва на радника. Радник Гергељ Бан, радио је у једној шуми у околини Мункача, одједном је настала јака олуја, која је оборила једно дрво на Гергеља, који је претрпео тешке повреде на глави и ногама.

— Трагедија једног старог мађарског брачног пара у Братислави. БТ јавља из Братиславе: 90-годишњи трговац Аладар Шерц извршио је заједно са својом женом самоубиство. Он се отровао, а она је нађена удављена у кади за купање. Како укућани причају стари брачни пар се већ одавно спремао да себи одузме живот.

— Фатална вожња на мотоциклу. Кишковачи Ержебет, млада и лепа певачица, која је певала у гостионици Бећака на Палићу, хтела је прошле ноћи да се врати на мотоциклу једног свог познаника после пола ноћи у град. Возач није приметио да су на железничкој раскрсници спуштене бране и свом снагом је налетео на брану. Услед снажног судара она је пала на друм и тешко је повређена, док се возачу није ништа десило.

ПОЗОРИШНИ ЖИВОТ

Успела премијера у новосадском позоришту

И ја ћу доћи на твоју свадбу

(Негде у Русији)

Позоришни ансамбл, који се налази под управом искусног и веома агилног директора Ференца Галете, приказао је у суботу увече први пут веома успелу, духовиту, веселу велику оперету с играњем „И ја ћу доћи на твоју свадбу“ (Негде у Русији), коју су написали Золтан Кереши и Миклош Розгоњи. Музика од Имра Радича. Ова по свему оригинална и своме тексту и музици свежа и забавна оперета освојила је све одушевљене гледаоце.

Режија овог одличног музичког веселог позоришног дела с играњем налазила се у рукама омиљеног и у своме послу одлично верираног Ференца Деака, беспрекорним оркестром је управљао М. Ласлофи. Обојица су много допринели великом успеху ове претставе.

У главним улогама су се истакли познати и увек радо виђени и слушани љубимци новосадске позоришне публике, на првом месту примадона Баба Олгаи, која је своју не баш лаку улогу одиграла сјајно, са много темперамента. Достојан партнер био је Петер Туњоги, популарни бонвиван овог позоришта у улози хусарског поручника Шомлава. Недостижни и увек насмејани комичар Андре Чонка као поручников посилни и овог вечера скоро до суза је насмејао гледаоце. Он је са својом симпатичном партнерком Иби Сабо сваку своју важнију сцену морао да понавља. Веома успелу скупну игру ових главних актера оперете, складно и са много природности и талента допуњавали су Ана Ковач, Хеди Вихари, Ференц Деак, Пал Х. Габор и Михаљ Бано.

*

Вечерас се у позоришту даје велика оперета „Бароница Лили“ у новој режији са раскошном опремом и сценаријем. Почетак у 20.45.

—oo|||oo—

— Укинуто ограничење примања комадне робе на железницама. Дирекција државних железница извештава заинтересоване, да су ограничења у примању комадне робе на железници, која су била заведена 1 јула о. г., сада укинута.

— Општинска пореска власт у Старом Бечеју издала је позив грађанству да што пре уплати своје пореске заостатке и дуговања, јер је констатовано да је уплата знатно слабија према прошлој години. У том смислу издата је наредба свима овлаштеним закупницима за преузимање жита да економима не исплаћују новац за преузето жито дотле док се не увере да су ови одговорили својим пореским обавезама.

— Узорна села у Бугарској, по немачком обрасцу. На иницијативу министра пољопривреде, у Бугарској ће у октобру отпочети изградња двају узорних села, по немачком узору. У овом циљу послаће се у Рајх два бугарска агронома, да студирају организацију таквих села.

— Мајка петоро деце бацила се под трамвај. Супруга Леринц Јожефа стара 39 година из Радановца скочила је у суботу пре подне у Суботици пред трамвај. Возач Бачић благовремено је приметио жену и укочио, тако да је несрећну жену браник трамваја одбацио са шина и при томе је она претрпела тешке унутрашње повреде. Пренета је у болницу. Ту је изјавила да је хтела да умре због тога што јој деца нису имала шта да једу. Она није могла даље да гледа како јој мала деца страдају у беди. Муж јој је молерски помоћник и слабо зарађује, тако да је и она морала да ради. Но ни то није било довољно за прехрану тако велике породице. Градско социјално звање послало је у њен стан надзорницу, која ће остати код деце док им се несретна мати не врати.

— У петак после подне у Сент Иштван улици изгубила је једна сирота жена пакет у коме се налазило: 4 и по метра пепита тканине и 4 и по метра бордо тканине. Моли се поштени налазач да пакет донесе и преда у Администрацију „Нове поште“ пошто је власница сирота удовица, мајка шесторо деце, која се много мучила да би успела да понови своју децу.

— Приликом спровођења у државну амбуланту, јуче изјутра, у др. Бардоши Ласлоа улици, побегао је робијаш Дејановић Добривоје, становник Новог Сада, Банфи улица бр. 57. Он се био пријавио на лекарски преглед, па је упућен заједно са још једним робијашем у амбуланту. Дејановић је искористио прилику те је без трага побегао. На себи је имао браон одело. Полиција трага за овим одбеглим обијачем каса.

— Преглед социјалних установа у Суботици извршио је велики жупан г. др. Рек Андор са великим бележником града. Они су обишли све градске социјалне установе и на лицу места се уверили о потребама, као и о садашњем пословању. Велики жупан је учинио расположење да се што пре приступи градњи 42 радничке куће на путу за Палић, како би радници могли већ на јесен да се уселе.

— За добровољну женску домобранску службу у Суботици могу се јавити жене и девојке изразивши на ком пољу желе да сарађују на народној одбрани. Управа ове службе позива заинтересоване да се од 20 јула пријаве у градској кући II спрат соба бр. 131 где ће се извршити попис. Пријаве се примају само до 10 августа. За пријаву треба поднети са собом крштеницу или други који документ о рођењу, полициску пријавницу, сведочбу о некој стручној или школској спреми.

— Гробље у пламену. Необичан пожар десио се у Ракошкерестуру. Претпрошле ноћи, услед варница из једне локомотиве која је поред гробља пролазила, запалили су се надгробни венци и сува трава, те је настао пожар који је зачас букнуо по целом гробљу. Пожарницима је тек у зору успело да пожар угасе.

— Изгубљене карте за хлеб. Сиромашна удовица Ката Кантарџић, мајка петоро нејаке деце, дошла је сва уплакана у нашу редакцију, да замоли преко „Нове поште“, поштеног налазача њених хлебних карата бр. 21202 да их донесе у редакцију нашег листа, Орсагзасло трг бр. 6 први спрат. Деца јој већ од петка хлеба нису јела. Карте су изгубљене у петак, 17 о. м. у улици Темеринске капије. **Уједно се обавештавају сви пекари и продавци хлеба да, ако наиђу на купоне бр. 21202, ове одмах одузму и доставе градском Апровизационом звању.**

— Хрватска држава располагаће са целим овогодишњим жетвеним приносом. Хрватска влада издала је наредбу по којој држава у целини задржава право над целокупним овогодишњим приносом жита и осталих биљака за исхрану. Произвођачи могу са својим приносом располагати слободно само уз претходну дозволу у оквиру ове владине наредбе.

— Питање бивших градских службеника у Суботици. Познато је да су у Бачкој сви бивши градски активни и пензионисани чиновници и остали намештеници требали до краја јуна да поднесу молбе ради регулисања пензије. У Суботици поднесено је преко хиљаду молби за пензију, које су упућене Министарству унутрашњих дела а одавде Државном рачуноводству које прегледа сваку молбу појединачно. Поред ових молби многи су већ поднели молбу тражећи предујам на пензију, која ће се по тим првим молбама утврдити. Преко стотину тих молби за предујам већ је повољно решено и око 100 бивших полицијских стражара и ватрогасаца, који у априлу 1941 и касније нису примљени у службу, добили су решење да им се од 1 маја 1941 године ставља у течај извесна свота предујма сваког месеца док не падне одлука о њиховом коначном пензионисању. Већина је већ добила новац за протеклих 15 месеци. То су замашне своте, које су послужиле сиромашним бившим намештеницима града, који су преко годину дана остали без икаквих сретстава, да у првом реду исплате своја дуговања. Предујам се креће између 50—80% оне своте, која ће им се утврдити у име пензије. О коначном пензионисању није стигло још ни једно решење. И за предујам дошло је решење засада само за најсиромашније.

— Млада девојка због љубавног разочарања скочила са трећег спрата. Како се јавља из Будапеште 25-годишња Лили Хирш, ћерка угледног трговца гвожђем, скочила је из ходника са трећег спрата у степенике и на месту је остала мртва. Она је извршила самоубиство због љубавног разочарања.

— Огорчена жена са два детета бацила се у бунар. Како „Мађарорсаг“ јавља из Печа, жена Јожефа Пинтера писмоноше из Шиклоша, посвађала се за време вечере са својим мужем. Када је он после тога отишао у крчму, она је са своја два детета у дворишту скочила у бунар. И мајка и деца су се удавили.

— Здравствене прилике у Београду знатно су се поправиле. Како се из Београда јавља, здравствене прилике у срцу престонице су се знатно побољшале. Тако например, обољења од тифуса уопште нема, а обољења од маларије знатно су опала.

ПРИВРЕДНЕ ВЕСТИ

= Проширена употреба отпадака у Мађарској. Двема мађарским творницама пошло је за руком да, једним нарочитим хемиским поступком, употребе за прераду и стари материјал из цинкованог железног лима и белог лима, који је досад био неупотребљив. Из тих материја фабрике ће производити цинков сулфат и цинков хлорид за прскање винове лозе. Најзад је успело и пронаћи начин да се превлака белог лима одвоји и овај употреби у својој првобитној форми.

= Покушаји култивисања банане у Грчкој. У огледној станици министарства пољопривреде у Атини је успело оплеменити врсту банане која је подесна за култивисање у извесним крајевима Грчке (Пелопонез, Крит, острва Јонског Мора). Досадањи покушаји садње показали су да се на једном хектару, са 1000 до 1200 дрвећа банане, може добити до 15.000 кг. плода.

= Организовање узорних општина за одгој стоке у Мађарској. У оквиру акције за унапређење сточарства, министар пољопривреде одредио је државну помоћ, која ће се додељивати напредним сточарима, малим газдама. Оне општине које покажу најбоље резултате у одгоју стоке, првенствено говеда, прогласиће се за узорне одгајивачке општине, чији ће сточари добити посебну државну помоћ у новцу и друге повластице.

= Слаб род кафе у Бразилији. Талас хладноће у јулу у Бразилији утицао је врло неповољно на плантаже кафе, али је истовремено знатно олакшао решење проблема хиперпродукције кафе у земљи која је, услед ратних прилика, морала свој извоз ове своје главне културе скоро сасвим обуставити. Залихе кафе у Бразилији су толике да су је почели употребљавати за грађевински материјал (цигље од кафе, поплочавање подова и сл.), па ће овогодишњи знатно слабији принос ограничити предвиђене мере владе за скучавање производње.

ПОЛИЦИСКА ХРОНИКА

— *Неслану шалу приредило је неко лице с једним овдашњим шофером.* Шош Иштван, шофер аутотаксија у Новом Саду, зачуо је телефонски позив, а када је дигао слушалицу непознато лице та је позвало да одмах са аутом крене у Футог, и да се јави тамошњем властелинству. Шош, верујући да је то неки озбиљан позив, одмах је запалио мотор и отишао у Футог, где се јавио на одређену адресу. Међутим, не мало је било његово изненађење када је дознао да га нико није звао. Полиција је повела најенергичнију истрагу да установи ко је био тај тајанствени говорник, који ће одговарати не само због преваре, већ и по закону о ограничењу потрошње бензина и аутомобилских гума.

*

— *Сајт Отмару*, поверен је од стране власти надзор над једним станом у Осчењи улици бр 20. Када је Сајт ових дана ушао у стан констатовао је да су непознати провалници обили врата, цео стан испретурали и однели много женског одела и друге ствари.

*

— *Манц Јанош* имао је посла у кући једног познаника, који станује у Мадач улици бр. 7. Он је дошао бициклом, који је оставио поред поштирових врата у капија, а када се вратио приметио је да је са бицикла нестао предњи точак. Непознати лопов украо је предњи точак и нестао без трага.

Наука и живот

ЗНАЧАЈ КРЕЧА ЗА ЧОВЕЧЈИ ОРГАНИЗАМ

Креч је човеку потребан за изграђивање и одржавање костију и зуба. Али креч је неопходан и за мишиће, јетру, бубреге, плућа и нервни систем. Одрасли човек који је тежак 70 килограма има у организму око 800 гр. креча, дакле преко ¾ килограма.

Одојче од 4 кг. има око 3 кг. течности, а један килограм тврдих материја, садржи 45 гр. креча. За изградњу костију одојчету је дневно потребно ⅓ гр. креча. Ако оно свакодневно не добије ту количину, од тога трпи рашћење детета.

Врло мало креча налази се у воћу, компотима, месу, кромпиру, хлебу и тесту. Много креча садржи млеко и шаргарепа. Кравље млеко садржи 10 пута више креча него бели хлеб. Шаргарепа, на пример, садржи шест пута више креча него кромпир, а осам пута више него говеђе месо. Стога је веома здраво ако деца често једу пресну шаргарепу.

За зубе креч је исто од великог значаја, бар за првих осам година.

Повећана количина креча у људском телу појачава капацитет и животност органа, нарочито срца и нерава. Она истовремено подиже и отпорност организма против заразних болести.

*

УТИЦАЈ ЕЛЕКТРИЦИТЕТА НА РЕОМУ

Опште је позната чињеница да снажне електричне експанзије имају утицаја на човечји нервни систем, и да онде проузрокују измене. Не зна се, међутим, поближе који напони електричне струје делују најповољније у том смеру, јачи или слабији. На тачном одмеравању снаге струје која се примењује, почива, међутим, цела наука о лечењу електрицитетом. Случајеви смрти муњом — која је, као што знамо, продукт електрицитета — чести су, док су лечења њоме сасвим усамљена. Један становник Шопрона, који је у бившем светском рату тешко рањен, отада је патио од великих реуматичних болова у леђима и крстима. Једном, пре годину дана, он је стајао на прозору и посматрао олују која се приближавала. Одједном, удари гром у врт исте куће, истовремено севну муња, — удар је био тако јак да се болесник онесвестио и једва дошао к себи. Кад се затим почео кретати, примети он, на своје највеће изненађење, да су му болови у леђима потпуно ишчезли.

У вези са свим и сличним случајевима, нарочито су занимљиви најновији огледи једног чилеанског научника; он, наиме, покушава да помоћу нарочитих уређаја на планинама „ухвати" муње, и тим путем добијену електричну енергију спроведе у оближње болнице, где се оне колико је потребно „темпирају", тј. ослабе, да би могле бити употребљене као лек против реоматичних обољења. Научник је, наиме, уверен да природна електрична енергија муње има јачу лековиту снагу него вештачки произведена електрична струја.

Шарени свет

Милионари који спавају на сламњачи и живе као просјаци

Нова пасија америчких богаташа

„Симпл лајф" (једноставан живот), то је најновије гесло којим се многе стотине имућних и обесних америчких милионара и милионарки одушевљавају. Они су увидели, да само богатство и изобиље у свему још не допушта човеку, да истински ужива у лепотама живота. И они су гласали за одрицање од раскоши!

Покрет „симпл лајф" је захватио многе људе у Сједињеним Америчким Државама. Данас постоје преко 180 нових клубова у разним америчким крајевима, чије гесло је исто: „једноставан живот". Свим њима је досадило да леже у свиленим меким постељама, да се возе лимузинама са осам цилиндара, да троше читаву имовину на наките, хирзера, козметичара и моднене проводе разне врсте. Они презиру и модерне игре и алкохол, дакле сви ти чланови клубова су постале присталице крајње сиромашног начина живота. Они желе да проводе живот апостола у стилу Христових ученика.

Тако ћете сада, по разним савезним државама Уније често видети на друму одрпаног, босоногог човека, који иде до логора, који носи на улазу натпис: „Симпл-лајф". То је феријално насеље луксузним животом засићених доларских милионара. У том насељу се спава на сламњачама без чаршава и покривача, једе се прни, ражни хлеб и пије козје млеко. Каткад се два-три дана ништа не једе, да би се и милионарима пружила прилика да виде шта је то глад. Појам који им је до скора био сасвим непознат.

Неки богаташи присталице „симпл лајфа" иду по шумама, беру печурке и јагоде, секу и цепају дрва и баве се и другим тешким телесним пословима. Жене се не шминкају, не чешљају, о ондулацији да и не говоримо. Све се презире што потсећа на блиску, сјајну, богату и раскошну прошлост!

Феријалне логоре за ове милионаре одржавају довитљиви предузимачи, који за сламарице и оскудну, просјачку храну узимају доста велике суме новаца. Али за сваку пасију богаташ има да плаћа златом! то је девиза ових спекуланата, којима се још није пружила могућност да осете засићеност од богатог и раскалашног живота.

Многи су се међу милионарима тешко навикавали на овај нов живот, а неки су бежали натраг, у раскош. Ипак већина је издржала пробу и међу овим има и таквих који и не желе више да се врате у своје сјајне и велике палате у вароши. Новинари су упитали некоје „просјаке"-милионаре, шта им је најтеже да поднесу у новој животној средини. Сви су дали исти одговор:

— Најтеже нам је без послуге!

Карактеристично је по модерну, богату и обесну Америку. Американци воле крајности. Због новог култа, „симпл лајфа", већ су се многе Американке развеле са својим богатим мужевима, јер нису пристале да деле њихов просјачки начин живота. Овај покрет је изазвао, нов, снажан талас развода бракова у Америци.

*

ЉУБАВНО ПИСМО, КОЈЕ ЈЕ ДУНАВОМ ПЛОВИЛО У БОЦИ, ДОВЕЛО ДО БРАКА

Још пре неколико месеци неки бечки младић са романтичарским склоностима написао је ватрено и страсно љубавно писмо, ставио га у једну већу боцу, добро запушио и бацио у Дунав. Удес је хтео да овај несташни подвиг младићев донесе судбоносну, важну промену у његовом животу.

После извесног времена, у једном малом бугарском селу, на Доњем Дунаву, једна млада и ванредно лепа Бугарка случајно је уловила боцу са љубавним писмом. Њој је општински бележник превео са немачког на бугарски текст нађене љубавне изјаве. Девојка се тиме толико одушевила, да је похитала да одговори младићу из Беча, који је на крају писма ставио и своју тачну адресу. После тога развила се између младог Бечлије и лепе Бугарке жива љубавна преписка, па је ових дана заљубљени младић отпутовао у Бугарску да испроси руку непознате лепотице од њених родитељи. Овај случај доказује, да још и данас има романтике и сентименталности . . .

*

СУДИЈА КОЈИ ЈЕ РАЗВЕО 50.000 БРАЧНИХ ПАРОВА — ОЖЕНИО СЕ

Париски судија Пјер Маркизе решио је недавно да се жени. Он је 35 година непрекидно био судија код једног суда за развод брака и за то време развео 50.000 брачних парова, а намирио свега 11,354 пара. Он узима за жену глумицу, чланицу једног париског позоришта, која је ванредно лепа и има свега 25 година.

Колеге старог и искусног судије су веровали да се Маркизе никада неће женити, јер је за време своје дугогодишње праксе, као судија и стручњак за развод бракова, стекао горко искуство и сазнање да брак баш није увек нека благодарна и добра установа. Сам Маркизе, међутим, не дели мишљење својих колега. Он је приликом објаве вести о његовој веридби са лепом и младом глумицом рекао новинарима:

»За време моје дугогодишње праксе, имао сам довољно прилике да научим како човек треба да поступа и живи, па да не буде ни за тренутак несрећан у браку«.

Укрштене речи

Број 153

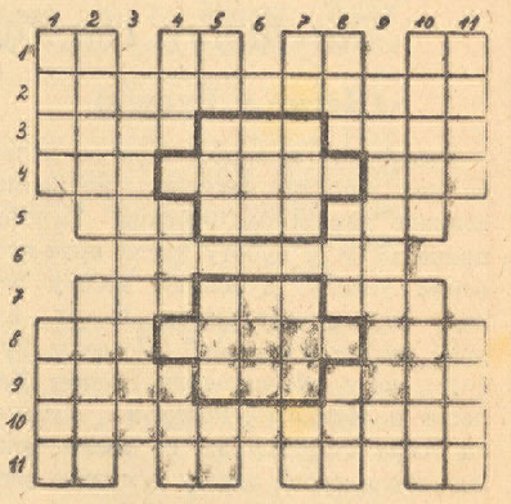

Водоравно: 1. псећи глас — улица (француски) — коњ (мађарски) — иницијали групе португалских острва у Африци; 2. слика; 3. лековити напитак (кроз два поља) — муслимански свештеник; 4. сунце (мађарски) — гусар — врло стар; 5. црвен (немачки) — река у Египту — женско име (у падежу); 6. покрајина у Енглеској; 7. сати — мера за дужину — изнад; 8. поседује — египатски краљ — лопов; 9. канапе — зачин (у наречју) — чувена парфимерија у Паризу; 10. прелазне године; 11. иницијали нашег историка — њима — мера за површину — иницијали италијанског физичара.

Усправно: 1. мајмуни (немачки) —ипте (провинцијализам); 2. онај који тера волове — замоли; 3. штампари; 4. термин — сугласник — земљиште — сугласник — пријатељ (француски); 5. иницијали руског цара — мушко дете — усклик — Немањина престоница — коњска опрема; 6. самогласник — језеро у САД — са — писац (мађарски) — према; 7. једна нота — површинска мера у Босни — сугласник — израз у покеру — ова; 8. новинска агенција — сугласник — боја коже — према — пас; 9. владалац; 10. коза добије младунце — трећи падеж (латински); 11. хладно оружје — мирна (неправилно).

РЕШЕЊЕ УКРШТЕНИХ РЕЧИ

Број 152

Водоравно: 1. водовод; 2. улар — к — насо; 3. гем — тор — мед; 4. ужина — усама; 5. Ше . . — Авари — И(са) В(ајић); 6. Ерида — Ирина; 7. нар — Ник — ваш; 8 Енох — л — дера; 9. Деметер.

Усправно: 1. угушене; 2. лежеран 3. вами — Ирод; 4. ор — над — хе; 5. д — таван — м; 6. око — а — Иле; 7. в — Рурик — т; 8. он — сир — де; 9. дама — ивер; 10. семинар; 11. одабаша.

● **Слепог кесароша** ухватила је њујоршка полиција у једном трамвају. Он је ухваћен у тренутку када је једном путнику украо новчаник. На саслушању изјавио је да му слепило није сметало у његовом занату, него на против да је редовно успео да се извуче, после крађе, јер нико није сумњао да би он могао да изврши крађу.

● **У шпанском женском манастиру** у Билбао-у прославила је 95-годишњицу живота и 80 година од како је послата калуђерица Марија Вентура дел Кармине.

● **Овог лета било је много временских непогода у целој Европи.** Недавно су, како је јављено и у Француској биле велике непогоде, праћене градом и олујом, које су нанеле велике штете.

ФИЛМ

МАЂАРСКИ КУЛТУРНИ ФИЛМОВИ

У издању Мађарског филмског бироа изашла је публикација у којој се, на пет језика, тумаче филмови који третирају разне појаве мађарског живота и друштва. Многи моменти из области мађарске индустрије, агрикултуре, сточарства, народне уметности и занатства изнесени су у тим филмовима, који су и у иностранству имали успеха.

*

ДОСТОЈЕВСКОВ »КОЦКАР« НА ПЛАТНУ

У Француској је, непосредно пред слом, снимљен филм „Коцкар", по познатом роману Достојевског, са Пјером Бланшаром у насловној улози. Несумњиво, Французима је досад најбоље пошло за руком да верно прикажу дела руске литературе из класичног доба стварања, XIX века, и у овоме филму се износе пред гледаоце фигуре из минулих времена једноставним а ипак уметничким средствима.

*

НОВ ОРГАН МЕЂУНАРОДНЕ ФИЛМСКЕ КОМОРЕ

Интернационална филмска комора, која је заступљена скоро у сваком већем граду Средње Европе, отпочеће са издавањем свог двонедељног часописа, где ће о бјављивати филмске вести свију зачлањених држава. Циљ је часописа: извештавати, што тачније, о европској филмској производњи подешеној за ауторкију, о новим филмовима појединих држава, о материјалним проблемима филмске производње и сл. Наслов овог часописа ће бити »Интерфилм«.

Претплаћујте се на „Нову пошту"

ПРИЧА „НОВЕ ПОШТЕ"

ПРАВЕДАН ЧОВЕК

Фредерик Мистрал

Био је једном један човек, који је по сваку цену желео да његовом детету кумује савршено праведан човек. Али где таквог човека да нађе? Кренуо је, док се најзад није састао са светим Петром. Овај га је упитао шта тражи.

— Тражим кума за свог сина.

— На најбољу адресу си се обратио, — одговорио је свети Петар. — Ја ћу радо да му кумујем. Ја сам свети Петар, ако ниси знао.

— Свети Петар? Онај што носи кључеве? Ти ниси праведан. Ти мале кривце стављаш у пакао, а зле људе пушташ у рај. Збогом!

Кренуо је даље, док се није састао са Господом Богом. Ту се водио исти разговор као и са светим Петром, а кад је отац новорођенчета чуо да говори са Богом, он је узвикнуо:

— Ти си Господ Бог! Ти ниси човек који би био достојан да крсти моје дете!

— Како се усуђујеш, бедниче, да кажеш да ја нисам праведан?

— Зар да си ти праведан, Господе? Стваraш богаташе, ствараш сиромахе, мудраце и лудаке, један је прав као јаблан, а други грбав, један је срећан, а други несрећан. То није правда! Такав ми кум није потребан. Збогом!

Тако је ишао и даље, и после дугог лутања састао се са Смрћу. Исти разговор повео се и овога пута. Кад је сазнао да говори са Смрћу, он је радосно ускликнуо:

— Смрт! Ха, тебе сам баш и тражио! Ти си заиста праведна, јер за тебе не постоји ни богаташ, ни сиромах, ни мудрац ни глупак, ни млад ни стар, ни владар ни поданик. Ти ћеш бити кум мога синчића!

Тако је и било. Свечаност крштења обављена је на величанствен начин и домаћин је Смрт богато угостио. Кад је гозба завршена, Смрт се обратила човеку:

— Као поклон за моје кумче, одаћу ти једну тајну, од које ћеш се брзо обогатити. Претворићу те у лекара. Кад те буду звали болеснику, погледај добро где се ја налазим. Ако ме приметиш на десној страни постеље, онда је сигурно да ће болесник оздравити, ако ме пак видиш код болесникових ногу, можеш слободно рећи да му нема спаса.

Тако је и било. Јунак наше приче постао је лекар. Неизмерно богат човек. Када је одлазио болесницима гледао је где стоји Смрт, а како никад није погрешио, постао је најчувенији и највише тражени лекар на свету.

Пролазиле су године и наш човек је почео да стари. Једног дана појавила се Смрт и рекла му:

— Ја те често посећујем, а ти још ниједанпут ниси био у мом дому. Ако хоћеш, пођи сада самном да упознаш тајне моје куће.

Кад су стигли у једну мрачну долину, у чијем крају се налазио улаз у пећину, који је био украшен са безброј звезда. Кад су ушли у пећину, човек је био изненађен раскошном светлошћу која је ту владала. На све стране горела су безбројна кандила. Смрт је објаснила човеку да свако од тих кандила припада по једном људском бићу. Он је изненађено узвикнуо:

— Охо! Па из овога кандила ће се зејтин излити!

— То је кандило новорођенчета.

— А, ево, ово једва има зејтина и као да ће се сваког часа угасити!

— Сопственик овог кандила је на самрти.

— О, како би волео да видим и своје кандило!

Смрт га је одвела у другу велику дворану и наш човек је застао пред једним кандилом, које је снажно, пуним пламеном светлело. Он је ускликнуо:

— О, ала је дивно ово кандило! Пуно је зејтина, дивно би било кад би било моје!

— То је кандило твога сина, мога кумчета.

— А чије је ово кандило, са сиромашном, слабачком светлошћу, тамо у углу, у коме једва има зејтина?

— То је твоје кандило, брате мој!

— Јаој Боже, зар је то могуће?! Сад кад сам се толико обогатио и кад бих могао да уживам у радостима живота, зар сада да умрем?

— Све ти је узалуд, драги пријатељу. Ја ти пријатељски саветујем да средиш своје земаљске послове а твоју велику тајну повериш свом сину. Исповеди се, јер ти преостају само још три дана живота...

— О Смрти, добра Смрти! Молим те, успи још мало зејтина у моје кандило. Успи га из кандила мога сина... Њему ће и онако још доста остати...

Али Смрт је на то одговорила:

— Како можеш тако нешто да захтеваш од мене? Твоје дете је моје кумче, а зар се не сећаш, несрећниче, да си за кума тражио праведног човека?

Шта је на то могао да ради наш човек?... Морао је да се помири са судбином. Тачно после три дана, Смрт се појавила са косом у руци и то код његових ногу...

ИДЕАЛ...

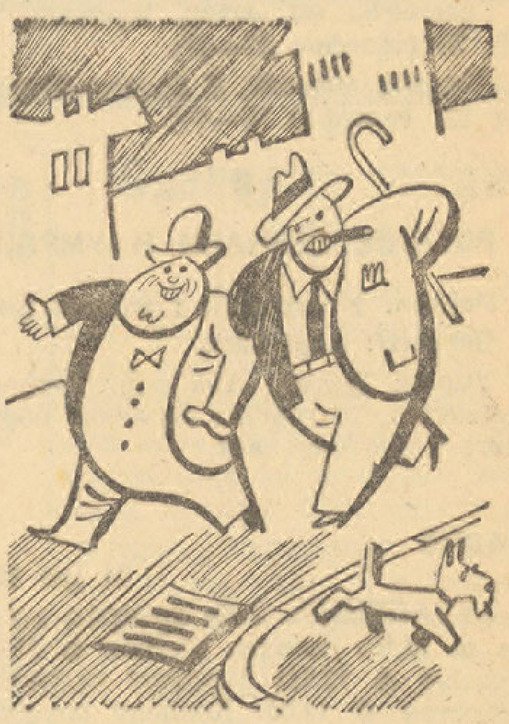

— И ја сам некад имао свој идеал
— Па како си га изгубио?
— Оженио сам га.

ТАЈНА СМРТИ Џемса Вуда

19

Едвард С. Тејлор

— Дакле, и ви сте дошли да присуствујете преговорима, мистер Смит? — погледао ме је ироничним осмехом Вуд. — Али, добро сте нам дошли. Инспектор Браун и онако ће убрзо бити овде и тада ћемо у присуству два детектива да скинемо печат са врата и отворимо врата Вертхајмове касе у соби за рад.

— Досада, наиме, нисмо знали да је мој муж оставио тестамент за собом, — објашњавала је брзо мистрес Вуд. — Др. Ептон међутим, прочитао нам је и кратко писмо, у коме му је он саопштио да то писмо чува код себе до његове смрти. Из тог писма произилазило је, да се у десној доњој фијоци Вертхајмове касе налази Џемсов тестамент. Морам унапред да нагласим, да у смислу нашег брачног уговора, трећина имовине мога мужа и онако припада мени. Он је могао да одлучује само о преосталом делу имовине.

— А од тога ћете ви, госпођо, такође добити половину, — добацио је адвокат, — или бар тако се изјаснио ваш покојни муж предамном прошле године.

Напољу је поново зазврјало звонце. Одјекнули су кораци у правцу хола. Собар је отишао да отвори капију. Нехотично сам подигао главу и учинило ми се као да је одјек ових корака долазио непосредно иза салонских врата. Да та хуља Сем није можда прислушкивала?

Једним скоком створио сам се пред вратима и хитро их отворио. И заиста, неколико корака удаљено видео сам собара, како трчи према излазу. Упитао сам се: зашто ова хуља забада свој нос у ствари породице Вуд. Решио сам да на њега отсада пажљивије мотрим.

У међувремену, у ходнику се појавио високи стас инспектора Брауна. Хладно ме је поздравио, а затим ушао у салон. Адвокат му је саопштио о чему се ради. Браун га је са живим интересовањем саслушао.

— У реду је, — изјавио је, — скинућу по вашој жељи печате и отворити врата собе за рад. Ван сваке је сумње, да је овде реч о важном документу, који треба што пре прочитати.

Упутио се према вратима. Ми смо сви пошли за њим, само је Еди изостао за нама са својим оловним војницима. Стигавши у собу за рад, Браун је утврдио да су печати остали неоштећени, а затим је одмах отворио врата. Соба је била мрачна. Инспектор је отворио шалтер електричне лампе и на нас је блеснула раскошна светлост. Ту је било све онако како смо последњи пут оставили.

Том Вуд пришао је Вертхајмовој каси и отворио је. Нервозним покретом руке извукао је доњу десну фијоку и ставио у њу руку, да би међу многобројним хартијама пронашао Џемсов тестамент.

— Чудновато, да је и Рејнолд онога јутра, баш на том месту, опипавао Вертхајмову касу! — помислио сам.

У међувремену, Том је одавао све јачу нервозу и постајао све узрујанији. Док је претурао по разним хартијама и документима, на његовом лицу појавио се израз неограниченог запрепашћења и он је најзад тупим гласом изјавио:

— Тестамент се не налази у фијоци!

— Можда ћете га наћи у некој другој фијоци? — приметио је Браун.

Настало је ново трагање за тестаментом, али је резултат био исти. Тестамент Џемса Вуда је нестао.

Овај неочекивани преокрет сасвим ме је запањио. То значи да убица није само заменио скупоцени накит, већ је собом понео и тестамент. Али какве би користи имао од тога?

Моје мисли допунило је Брауново питање:

— У колико ће утицати ова околност на поделу наследства покојнога Џемса Вуда, господине докторе?

— Поред имовине која припада мистрес Вуд, све остало добиће господин Еди Вуд, као најближи покојников рођак, — одговорио је адвокат. — Али, пошто је Еди малоуман, то ће целу имовину уместо њега преузети Том Вуд, као тутор и његов најближи рођак.

Данас

ДЕЖУРНЕ АПОТЕКЕ:

Гросингер мр. Јован, Мусолини ут бр. 30 (телефон 27—40).

Поповић апотека, II Ракоци Ференц ут 124 (телефон 33—74).

*

РОЂЕНИ, ВЕНЧАНИ И УМРЛИ

Рођени: 2 мушка и 1 женско дете.

Венчани: није било.

Умрли: Вадаси Ана рођ. Тутђерђ, домаћица, 74 године; Вученов Ђорђе, дете старо три сата.

*

РАДИО

21 јул 1942

БУДАПЕШТА. 7.00: Јутарња музика ● **10.15:** Забавна музика ● **11.20:** Певање ● **12.10:** Концерт салонског оркестра ● **14.00:** Концерт оркестра речне флотиле ● **15.20:** Циганска музика ● **17.15:** Концерт војног оркестра ● **18.25:** Концерт на оргуљама ● **19.20:** Грамофонске плоче ● **20.00:** Весели музички лексикон ● **23.25:** Од Штрауса до Лехара.

*

МЕЂУНАРОДНИ ИЗВЕШТАЈ О ВОДОСТАЈУ

20 јула 1942.

Дунав: Комаром 293 (—), Будапешт 232 (+9), Пакш 120 (—8), Баја 210 (—22), Мохач 252 (—21), Бездан 295 (—19), Гомбош 338 (—12), Нови Сад 303 (—).

Драва: Барч 030 (—8).

Тиса: Вашарошнамењ 032 (+19), Токај 024 (—9), Тисафиред 008 (—20), Чонград 035 (—7), Сегед 068 (+1), Тител 241 (+5).

*

ОДЛАЗАК И ДОЛАЗАК ВОЗОВА

За Будапешту 5.55 (брзи), 13.31, 16.24 (брзи).

За Сабадку 4.31, **8.14 (убрзани моторни, веза за Зомбор).**

За Зомбор 3.53, 10.37, 13.48 (директан за Паланку), 17.06.

За Обече, Зенту, Сегед 5.30, 14.00 (само до Обечеја), 16.38.

За Тител 6.26, 20.27.

Из Будапеште 7.38, **11.57 (брзи),** 22.53 (брзи).

Из Сабадке 19.31, **20.10 (убрзани моторни).**

Из Зомбора 7.32, 10.26 (директан из Паланке), 12.47, 20.13.

Из Сегеда—Обечеја 7.28 (из Обечеја), 10.05, 19.46.

Из Титела 6.24, 16.11.

*

ИЗВЕШТАЈ СА ПИЈАЦЕ У БУДАПЕШТИ

Цене на велико

Нов кромпир кг. 40—60 ф.; зелени пасуљ кг. 45—1.10 п.; црни лук, пушла, 5—20 ф.; бели лук, пушла 40—1 ф.; купус, главица, 30—40 ф.; кељ, главица, 25—45 ф.; бундева, комад, 10—14 ф.; зелени грашак кг. 60—1.50 п.; мешана зелен, пушла, 50—1.50 п.; першунов корен, пушла, 50—1.50 п.; патлиџан, кг. 45—60 ф.; келераба, пушла, 10—35 ф.; шаргарепа, пушла, 50—1.50 п.; зелена салата, главица, 10—18 ф.; краставци, комад, 20—45 ф.; млад кукуруз за кување, комад, 18—25 ф.; спанаћ кг. 60 ф.; зелена паприка, комад, 8—13 ф.; бабуре, комад, 10—16 ф.

СПОРТ

ТЕНИС

За средњеевропски куп Мађарска је у Берлину победила са 3:2

Одлична форма Флоријанове, садашње првакиње, донела је сигурну победу

У суботу и недељу су се у Берлину на Плаво-белом стадиону одиграле тенис утакмице дама, за Средњеевропски куп, између Мађарске и Немачке. Мађарску су заступале: Флоријан Алис, Поп Марта и Јусић. Флоријанова је овогодишњи првак Мађарске у тенису, и њен први деби за мађарске боје, потпуно је успео, и може се рећи да је њена сјајна игра, коју је пружила оба дана у синглу и у дублу са Јусићевом, извојевала победу за Мађарску.

У недељу је Хаманова (Немачка) победила Попову у три сета са 8:6, 2:6, 6:2. Попова је играла испод своје уобичајене форме. Њена игра није била тако сигурна ни у сервису, а ни код мреже. Срећа је што је у другој игри Флоријанова победила Кепеливу, са 3:6 7:5 и 6:3. У првим моментима изгледало је да ће и Флоријанова изгубити, јер је први сет играла доста несигурно, међутим све што се игра даље развијала, она је била сигурнија, тако да је други, а поготову трећи сет сигурно и лако решила у своју корист.

Овом својом победом Мађарска екипа Флоријан Алис, Поп Марта и Јусићева, доказале су своју велику вредност и могу се сматрати као најбоља екипа у Средњој Европи. Нарочито треба похвалити одличну игру Флоријан Алисе, која је сада у изванредној форми и која потпуно заслужено носи титулу првака Мађарске.

Подмладак УАК-а у апсолутно надмоћној игри победио је подмладак СФИ-е са 8:0 (4:0)

Међу УАК-овим малишанима има неколицина са сјајним футбалским талентом

Јуче је пред врло малим бројем гледалаца и по великој запари на игралишту Хортхи Миклош, одиграна квалификациона утакмица између подмлатка УАК-а и подмлатка сегединског СФИ-еа. За сво време игре, а нарочито у првом полувремену, УАК-ови малишани су пружили апсолутно бољу игру и постигнути резултат је потпуно заслужен, чак шта више, заслужена је и још већа победа. Противник из Сегедина, ни једног момента није се претставио као озбиљан тим. У првом полувремену, када је требало осигурати победу, млади УАК-овци показали су сјајну игру, пуну техничког знања, лепих комбинација и живости, што је реткост видети код неких првотимаца. Неколицина у тиму подмлатка УАК-а, ипак отскаче и види се, да ће временом од њих постати велики играчи. Млади Мике на голу, хладнокрван је са одличним рефлексом, а и снажан, много потсећа на београдског Мркушића и вредним тренингом од њега ће бити одличан голман. Бекови су у сваком погледу задовољили. Халф-линија са Луканићем на центар-халфу обећава, такође, много. У фору је вредно истаћи младога Кантарџића, који неоспорно обећава највише. Његова телесна грађа, физичка кондиција, и већ сада, солидно футбалско знање, са ретко виђеном техником обећава да ће ускоро од њега постати одличан навални играч. Једино би требало да буде нешто активнији. Вредно је похвалити центра навале, леву полутку и лево крило, које се нарочито истакло са лепим и прецизним центар шутевима. У свему, млади наследници првог тима су се показали као добри футбалери и требали би да и у будуће марљивим тренингом израде и осигурају што више своје, већ сада, одлично знање.

ПОЗИВ ИГРАЧИМА УАК-А

Од стране Управе УАК-а умољени смо да објавимо следеће:

Позивају се сви играчи УАК-а (првог тима, резерве и подмлатка) да данас, 21 о. м. у 5 часова поподне неизоставно дођу на игралиште „Хорти Миклош" на заједнички тренинг. Суседски Јован.

У МАЊУ СПОРТСКИМ ДОПИСНИЦИМА „НОВЕ ПОШТЕ"

Умољавају се спортски дописници „Нове поште" да нам извештаје и резултате о појединим утакмицама **пошаљу још истог дана, одмах после завршене утакмице,** јер се до сада дешавало да поједине извештаје примимо два и три дана после утакмице, што већ претставља застарео материјал.

СПОРТ У УНУТРАШЊОСТИ

Чуруг:

БЕРСИЛ СЕ (Бернолд фабрика) Ујвидек)—ХУЊАДИ С. К. 3:3 (1:2)

У недељу у Чуругу је гостовао новосадски Берсил и после оштре игре утакмица се завршила са горњим резултатом. Од домаћих истакли су се: Клипа и Дражић, а од гостију Мађик и Вираг. Судио је Шарф добро.

У Риму је репрезентација Италије победила Мађарску у кошарци са резултатом 45:31.

У Софији је репрезентација Немачке победила футбалску репрезентацију Бугарске са 3:0 (3:0).

Лендваи (Лехоцки), бивши играч УАК-а пријавио се за Гаму и према писању „Немзети спорта" играо је одлично, те се верује да ће и остати као вођа навале.

У двобоју дама Италија води против Хрватске у тенису са 2:0. Квинтаван—Црњак 6:2, 6:0, Боси—Бупић 6:0, 6:0.

Данас престаје одмор УАК-овим играчима и већ данас по подне у 5 часова одржава се први тренинг, под надзором новог тренера г. Еде Плаца.

МАЛИ ОГЛАСИ

стају до 10 речи 1.50 п., свака даља реч 10 ф. За оне, који траже службу, 50% јефтиније.

ИЗДАЈЕ СЕ ЗАСЕБНА КУЋА у близини зелене пијаце, погодна за економију. Упитати у Кошут Лајош ул. 12. 1118

ПРОДАЈЕ СЕ КУЋА у Ст. Бечеју из слободне руке у којој се налази кафана са инвентаром, преко од железничке станице. Упитати: Дамјановић „Меркур", Живинска пијаца, Ст. Бечеј. 1123

Градоначелник сл. кр. града Ујвидека

Бр. 27269—1942.

ПОЗИВ

У смислу наредбе број 100.000/1942. §. 193 издате на основу зак. чл. XIX из 1928, дужан је сваки ималац стоке, било крупне, било ситне, да градском ветеринару (на недељној пијаци) пријави ако му је живинче оболело од заразних болести: куге, далка, биволје куге, беснила, слинавке, шапа, заразног обољења плућа и туберкулозе, овчијих богиња, шуге, свињске куге, црвеног ветра, живинске колере и куге и сличних заразних болести. Обавеза пријаве постоји и у том случају, ако постоји сумња да је живинче оболело. Исто тако мора се пријавити ветеринару сваки случај клања из нужде. Не мора се пријавити ако угине јагње, пас, мачка или прасе, ако на овима није примећена ниједна од побројаних зараза и ако је стрвина прописно закопана.

Неизвршење ове наредбе претставља преступ кажњив законом до два месеца и новчаном казном од 600 пенга.

Ујвидек, 8 јула 1942.

витез др. НАЂ МИКЛОШ
градоначелник.

Стакла, порцулана и рамова у највећем избору и најјефтиније можете добити код познате фирме 1089

Ј. ЛЕРХ — УЈВИДЕК

II Р. Ференц бр. 21 Тел. 30-74

Одговорни уредник и издавач:
ВОЈИСЛАВ МАТИЋ

Ротациона штампа: „Уранија", штампарски завод и издавачко предузеће (власник Јован Келемен) за штампарију одговара Јосип Франк, II Ракоци Ференц ул. 50. Рукописи се не враћају.